

Preek bij de eerste zondag van de Advent, 26 en 27 november 2022, Mijdrecht en Alkmaar
Jesaja 2: 1-5, Romeinen 13:8-14, Matteüs 24:32-44

Als er grote rampen gebeuren - oorlogen, aardbevingen, hongersnoden – dan zijn er altijd mensen die zeggen dat dit de tekenen zijn waaruit blijkt dat de eindtijd nabij is. Het 24^e hoofdstuk van Matteüs, waaruit we vandaag hebben gelezen, is zo'n hoofdstuk dat dan in dit verband nogal eens aangehaald wordt.

Zo hoorden we vandaag: Zo moet gij ook, als gij al deze dingen ziet, weten dat het nabij is en voor de deur staat. Maar dit is een raadselachtige zin. Als je welke dingen ziet? En wat staat er dan voor de deur? Je moet echt de bijbel openslaan om uit de context van het evangelie van vandaag iets beter te begrijpen waar Jezus het over heeft.

In het begin van het 24^e hoofdstuk uit het evangelie van Matteüs spreekt Jezus over de tempel van Jeruzalem, die verwoest zou worden. Toen Jezus nog op aarde rondwandelde was dat nog niet gebeurd, want de verwoesting van de tempel vond plaats in het jaar 70. De evangelist Matteüs schreef zijn evangelie echter pas na dat jaar en hij heeft dit het dus meegemaakt, een ronduit schokkende gebeurtenis. De Romeinse aanval op Jeruzalem moet een hel zijn geweest. Meer dan een miljoen mensen hebben bij die gebeurtenis de dood gevonden en vele duizenden Joden zijn als slaven meegenomen. Het aantal slachtoffers kon zo groot zijn, omdat veel Joden zich juist in de tempel verschanst hadden en tot het laatst toe dachten dat God zijn tempel nooit zou prijsgeven. Ze verwachtten dat God op het laatste moment nog de Messias zou sturen om in te grijpen. Maar zo was het niet gegaan.

In zijn denken en schrijven over Jezus en zijn betekenis kan Matteüs deze tragedie niet buiten beschouwing laten. Net zoals wij het lijden en onrecht dat wij zelf meemaken ook vaak iets doet met ons geloven. Het roept vragen op, het veroorzaakt niet zelden ook een worsteling. Daarom laat Matteüs Jezus iets zeggen over die verwoesting: Zie je de tempel daar? zegt hij tegen zijn leerlingen. Er zal geen steen van op de andere blijven! Zijn leerlingen kunnen dan vragen: Wanneer zal dat gebeuren en aan welk teken kunnen we uw komst en de voltooiing van de wereld herkennen?

Maar Jezus begint hen dan te waarschuwen. Als je uit bent op een teken kun je gemakkelijk misleid worden door mensen die beweren de Messias te zijn, en oorlogen, hongersnoden en aardbevingen zijn niet zomaar het teken dat het einde van de wereld nabij is. Eigenlijk was Jezus altijd al nooit enthousiast over mensen die naar een teken vroegen. Meer dan eens heeft Jezus die vraag zelfs verontwaardigd afgewezen, om te beginnen al in de woestijn toen hij door de duivel werd verleid. Verander die stenen eens in brood, of spring eens van die toren naar beneden? Dat is wel het teken dat je echt de Zoon

van God bent. En toen Jezus later door het land trok en volop tekenen verrichtte door mensen te genezen en hen op wonderlijke wijze te voeden waren er ook steeds mensen die daaraan voorbij keken en bleven vragen om een teken uit de hemel.

Jezus vraagt niet van mensen om gericht te zijn op een teken dat iets zou kunnen zeggen over wat ons te wachten staat, maar om waakzaamheid in het heden. Met waakzaamheid bedoelt Jezus niet dat je voortdurend omhoog moet zitten te turen om te zien of Jezus er al aankomt. Veel meer doet hij een oproep om gewoon te blijven doe wat je moet doen. Waakzaam zijn in bijbelse zin is werkzaam zijn. Bezig blijven vanuit de bezieling en het verlangen om je naaste lief te hebben zoals jezelf en ons omgorden met de wapens van het licht, zoals Paulus het schrijft.

En daarbij wil de tekst ons bemoedigen. 'Wanneer je al deze dingen ziet – en we weten nu dat hier geweld en ellende onder kan worden verstaan zoals bij de verwoesting van de tempel – als je dat ziet, weet dan dat het nabij is. Wat is dat 'het'? De Griekse tekst die hier in het Nederlands is vertaald is hier zo weinig specifiek dat je ook heel goed kunt vertalen: 'Weet dan dat Hij dichtbij is'. Hier gaat het precies om het thema van de advent: Hij is in aantocht en heel dichtbij. Juist in donkere tijden, in wanhoop en verdriet en zorgen wil Hij bij de mensen zijn. Hij is onderweg maar wanneer Hij komt is onbekend. Dat staat er ook duidelijk. Niemand weet wanneer, dage en uur zijn onbekend, zelfs voor Jezus. Alleen God weet het. God weet wanneer we zijn aanwezigheid zullen voelen, wanneer we in het duister weer licht gaan zien, wanneer zijn Geest ons zal aanraken en onze levenskracht wordt vernieuwd. Blijf dus waakzaam, blijf werkzaam, blijf gaande in daden van naastenliefde. Want alles van de aarde zal vergaan, maar mijn woorden verdwijnen nooit. Zie, Ik ga iets nieuws beginnen, hoorden we vorige week, en vandaag stond Mei in ons midden al op om van dat nieuwe begin te getuigen. Eén vlammetje brandt er pas op de adventskrans, één kwetsbaar lichtje, maar er gebeurt al van alles. Onze vrienden uit de Protestantse kerk zijn hier, om ons aan het begin van deze advent te groeten. En zo gaan de groeten en bemoediging en de vriendschap door de kerken van Alkmaar. Verena zal vanuit onze gemeente de groet volgende week brengen bij de Evangelische Broedergemeente.getuigen van de Heer die onderweg is.

Als je al deze dingen ziet, weet dan dat Hij onderweg is en voor de deur staat.

Amen